

Asia: VN/13139/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan organisaatio

Valtion viranomainen

2. Kannatatteko luvussa 3 ehdotettua tavoitetta omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamisesta?

Kyllä

3. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 2:

Vanhusasiavaltuutettu on korostanut kertomuksessaan eduskunnalle 2024 omaishoitajien saaman tuen merkitystä. Kun julkisia palveluita supistetaan, ja niihin pääsyn kriteereitä tiukennetaan, omaisten taakka lisääntyy. Vuonna 2024 Suomessa oli yli 51 000 omaishoitajaa. Noin puolet hoidettavista oli 75 vuotta täyttäneitä, ja lähes 60 prosenttia omaishoitajista oli itsekin yli 65-vuotiaita. (Sotkanet 2025)

Ikääntyneiden omaishoidon sopimusten määrässä on viime vuosina ollut laskua, joskin hyvinvointialueuudistus on auttanut tasaamaan alueiden välisiä eroja (Ilmarinen ym. 2024). Kuten hallituksen esityksessäkin kuvataan, laki omaishoidon tuesta toteutuu kuitenkin eri tavoin hyvinvointialueilla.

Vanhusasiavaltuutettu kannattaa omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamista. Koska osa hyvinvointialueista on maksanut vähimmäispalkkiota ja osa vapaaehtoisesti tätä suurempaa palkkiota, tasaisi esitys omaishoitajien tilannetta hyvinvointialueiden välillä. Vähimmäispalkkioiden nostamisen ja hyvinvointialueiden heikon taloudellisen tilanteen vuoksi on kuitenkin vaarana, että omaishoitotosopimuksia solmitaan yhä harvemman kanssa. Siksi on edelleen tärkeä seurata omaishoidon ja omaishoitajien asemaa ja tilannetta.

Lähteet

Sotkanet.fi 2025. Tilasto- ja indikaattoripankki, THL.

Ilmarinen ym. 2024. Sopimusomaishoidon tilannekuva 2024 : Hyvinvointialueiden myöntämisperusteet, toimintakäytänteet ja omaishoidon tuen menot. THL työpaperi 53/2024.

4. Kannatatteko luvussa 3 ehdotettua tavoitetta perhehoitajan taloudellisen aseman tukemisesta?

-

5. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 4:

-

6. Kannatatteko omaishoidon tuen palkkion korotuksen kohdistamista omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamiseen?

-

7. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 6:

-

8. Kannatatteko perhehoitajan korvausoikeuden kohdistamista esityksessä ehdotettuihin tilanteisiin?

-

9. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 8:

-

10. Mitä muuta mahdollisesti haluatte lausua esityksestä:

-

Lehto-Niskala Vilhelmiina
Vanhusasiavaltuutettu